

Informe per la declaració de

DEFENSES DE HARCOURT I PONT MEDIEVAL AL BOC DE LA BITERNA

com a Bé Cultural d'Interès Local

segons l'article 17.2 de la Llei LPCC9/1993 del 30 de setembre

1. Preàmbul.

El present informe conté les dades necessàries per donar a conèixer els valors patrimonials implícits en aquest bé, que han de portar a la seva declaració com a Bé Cultural d'Interès Local.

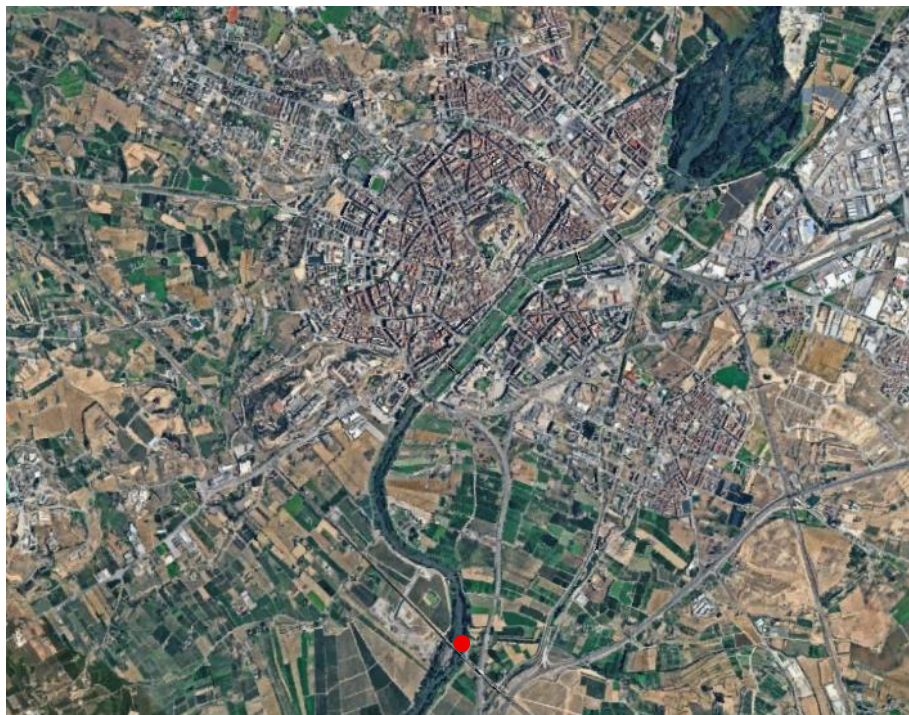
Situades uns metres a l'est del conegut com Pont del Boc de la Biterna i arran les obres d'arranjament del mateix, al novembre de l'any 2021, es van localitzar unes estructures que, després de la seva neteja i documentació han estat identificades com un fragment de pont de factura feudal que unia les dues ribes del riu Femosa i una muralla de defensa provisional (mur de gruix considerable fet de còdols, pedra petita i morter), que pel seu emplaçament correspon als voltants del Quarter dels Catalans, instal·lat per les tropes franceses durant el setge de Santa Cecília.

Aquest tipus de restes formen part de l'arqueologia dels camps de batalla i son testimoni d'un dels fets més rellevants de la història de la ciutat, al segle XVII.

El petit pont d'origen feudal és de ben segur l'estructura que va permetre travessar el riu Femosa fins la construcció del modern i per tant, es relaciona amb la fortificació per haver tingut un ús simultani.

2. Localització.

Les restes del pont medieval i el mur de defensa modern es troben a la partida de Fontanet, partint de Lleida i seguint el camí Vell d'Albatàrrec, a uns 50 metres abans d'arribar al Pont del Boc de la Biterna.

Amb les coordenades UTM (31 ETRS89) corresponents de x: 301.928 y:4.606.887, te les referències cadastrals 25900A02600250 i 25900A02600251 i 25900A02609066.

La propietat es particular en la seva majoria de superfície i una petita part esta dins una parcel·la a l'extrem mes a l'est que es propietat del Ministeri de Transports i mobilitat sostenible.

Bona part del jaciment es troba inclòs a una Àrea d'Interès Natural (AIN), i amb importants riscos d'inundabilitat.

3. Elements.

Aquest enclavament, testimoni d'un dels conflictes bèl·lics més transcendents de la ciutat conté dos elements clau per la comprensió de l'estratègia dels atacs que va sofrir Lleida durant els setges del segle XVII i concretament el de Santa Cecília en 1646.

- a) Mur de defensa provisional. Es tracta d'un mur de 1.80 metres d'amplada i probablement una llargada de més de 76 metres (la distància que separa actualment el riu Segre del riu Femosa en aquest punt) fet de pedra petita, còdols i lligat amb un morter pobre de calç. La seva funció era la de defensar a les tropes que assetjaven la ciutat dels socors que poguessin arribar, en aquest cas de la zona de Fraga. La seva localització en superfície va ser possible gràcies a l'acumulació de còdols que es concentrava molt a prop d'un segon element visible, un pont de factura antiga que vorejava el riu Femosa.

- b) Pont de factura feudal ull que travessa el riu Femosa. Es troba molt malmès conservant únicament un dels estreps, el de la riba esquerra. En origen podia haver comptat amb tres ulls o arcades, a partir de la morfologia de l'estrep conservat. La seva fàbrica es prou curosa i es basa en la construcció d'un hexàgon amb blocs ben escairats que es rebleix interiorment amb morter de cals, còdols i pedra de rebuig, el que li confereix gran resistència. És molt probable que l'ubicació d'aquesta línia de defensa estigui directament relacionada amb la seva existència i la necessitat d'accés d'una riba a l'altra.

4. Context Històric.

De tots els esdeveniments que van marcar la primera meitat del segle XVII a Catalunya i concretament a Lleida, el Setge de Santa Cecília és el més conegut.

Els antecedents

En el conflicte declarat entre la corona espanyola i França, arran els intents d'ocupació dels segons del Rosselló i la Cerdanya, es crea un clima de tensió agreujat també per la presència de les tropes de Felip IV al Principat i una abusiva política de lleves que obligà a la població a donar menjar i allotjament al exèrcit espanyol. Arran això van començar les primeres revoltes camperoles. Des de la diputació general de Barcelona decideixen alinear-se amb la causa francesa per tal de rebre a la vegada suport enfront al monarca.

A la ciutat, la posició inicial va ser d'espera però finalment al octubre de 1641 van acceptar els pactes amb França. Temps després i sobre tot amb la retirada del

comte duc d'Olivares i les poques contrapartides que suposava el recolzament a les tropes franceses van revifar els sentiments envers el retorn a l'obediència al rei Felip.

Les accions que el governador francès M. de Rogles amb el cap d'enginyers M se Saint Pol provocaren a la població i al govern de la Paeria gran malestar així com una sensació de progressiva pèrdua de capacitat de decisió sobre els propis assumptes.

Malgrat això no serà fins 1644 en que el exercit felipista empren una nova ofensiva que obté els resultats esperats. Després de la maniobra-intent de presa de Balaguer, les tropes de Da Silva giren cua vers Lleida, prenent ubicacions estratègiques com Vilanoveta, el gual de Corbins i el convent del Carme.

Da Silva va emprendre una sèrie d'obres de fortificació als voltants de Lleida per tal d'evitar nous intents d'ajut exterior. Tota una línia de trinxeres entre el pont de barques de Granyana i Vilanoveta. També es construí un baluard al Secà de Sant Pere i un altre al nord de la ciutat.

L'estratègia era capturar també la resta de defenses exteriors. Cappellet va ser pres finalment per les tropes de Colonne.

Mazzarino envia reforços des de Barcelona. La Mothe arriba a situar-se entre la Noguera i el Segre per tal de fer arribar subministraments als assetjats de la ciutat, però davant la caiguda de Gardeny es retira vers Torres de Segre per tal interceptar els trens de subministrament castellans que arribaven de Fraga. Els intents d'arribar a l'altra banda de riu a través de la construcció d'un nou pont de barques resulten infructuosos i finalment amb el darrer intent llançat des del nord, amb barques enceses per tal de destruir els accessos col·locats pels espanyols fracassa en esser informats de la maniobra. Les tropes franceses no van fer cap altre intent i la ciutat esgotats els subministres, inicia les capitulacions.

Lleida ha quedat molt malmesa, el camp i les finances esquil·lades amb lo qual necessita d'un préstec del sobirà per poder començar una lenta recuperació.

El Setge de Santa Cecília.

Rere el fracàs dels socors de Lleida, la pèrdua de Tarragona i Tortosa França inicia una nova campanya aquest cop dirigida per Enrique de Lorena compte d'Harcourt. El Segre, una autèntica barrera natural és un dels objectius principals d'un i altre bàndol. Davant la pèrdua de Balaguer Da Silva es concentra en la defensa de Lleida i Fraga.

Brito succeeix Da Silva com a governador de Lleida continuant amb les obres de fortificació i el acopi d'armes i aliments per afrontar un possible setge.

La seva política d'incursions per recuperar avituallament no agradava ni a la ciutat ni als comandaments però resultà efectiva.

Per la seva banda, Harcourt preparava una campanya per la primavera. La primera intenció era envoltar la ciutat i interrompre qualsevol comunicació. Després d'això iniciar un setge de fam.

Els francesos col·locaren un campament prop de Gardeny i van formar una circumvallació fins Grenyana. Altres tropes es situaren a Vilanoveta, llençant un atac per capturar Albatàrrec i Torres de Segre, tallant totes les comunicacions amb la ciutat.

El 12 de maig comença el setge i la construcció de tota una línia de defensa al voltant de la ciutat, comunicada per una sèrie de quarters i campaments. Un segon pont de barques tanca el cercle del setge al oest de la ciutat (Xoperal del Tòfol?). Davant l'impossibilitat de rendir la plaça per assalt, Harcourt destinà tots els recursos a la construcció de les defenses perimètriques (trinxeres, murs, empallissades, quarters,...).

El marques de Leganés va veure clar que era impossible aïllar les tropes franceses sense malmetre els recursos propis, tanmateix la situació s'anava fent cada cop més difícil. Un enfrontament directe hagués estat fatal ja que la superioritat numèrica dels de Harcourt impossibilitava el triomf. L'única possibilitat era l'atac per sorpresa d'un sector concret i fer-se forts allà. Quan les tropes franceses anessin a defensar aquest punt un altre contingent a mans del baró de Butier atacaria el pont de barques de Grenyana deixant copades les tropes franceses en un triangle perfecte entre el fort Rebé, Grenyana i la ciutat.

En un primer moment l'exèrcit espanyol es dirigeix cap a la ciutat deixant veure la seva inferioritat. En arribar a tir de canó davant les defenses franceses però acaben girant cua dirigint-se vers Flix. Aquesta no va ser més que una maniobra de distracció. Tenint els francesos convençuts de la seva superioritat i concentrats en la capitulació de la plaça, l'exèrcit gira cua a l'alçada d'Alfés però amb una marxa silenciosa. A les onze de la nit es trobaven a un quilòmetre del objectiu. El primer atac va ser al sector sudoest, (el fort Rebé, el quarter de Chatobriand i al pont de barques junt al quarter de Cobonges). Després d'uns moments de confusió i unes decisions poc encertades com la de perseguir en la seva fugida a les tropes de Champagne fins a la sèquia seca entre Vilanoveta i Rebé, el contingent espanyol dirigit per Parada aconsegueix fer-se fort a Rebé. Harcourt es capfica en la seva captura sense adonar-se que altra part de l'exèrcit espanyol s'ha endinsat a la ciutat i travessat el riu cap a Vilanoveta. Veient la impossibilitat de recuperar Rebé i Vilanoveta, Harcorut inicia la retirada vers Granyena aconseguint però salvar a la major part del seu exèrcit.

5. Normativa

La declaració d'un bé cultural d'interès local comporta l'aplicació immediata del règim jurídic establert per la Llei de Patrimoni Cultural Català 9/1993 de 30 de Setembre.

La protecció urbanística d'aquest bé constitueix una norma addicional d'acord amb l'art. 39 de la LPCC.

Llei 9 / 1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català. DOGC Núm. 1087, 11.10.1993.

TITOL primer

Categories de protecció del patrimoni cultural

CAPÍTOL I

Bens culturals d'interès nacional

Article 17

Catalogació de béns immobles

- 1 *La catalogació de béns immobles s'efectua mitjançant llur declaració com a béns culturals d'interès local.*
- 2 *La competència per a la declaració de béns d'interès local correspon al ple de l'ajuntament, en els municipis de més de cinc mil habitants, i al ple del consell comarcal, en els municipis de fins a cinc mil habitants. La declaració s'ha de dur a terme amb la tramitació prèvia de l'expedient administratiu corresponent, en el qual ha de constar l'informe favorable d'un tècnic en patrimoni cultural.*
- 3 *L'acord de declaració d'un bé cultural d'interès local ha d'ésser comunicat al Departament de Cultura, perquè en faci la inscripció en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català.*
- 4 *La declaració d'un bé cultural d'interès local únicament es pot deixar sense efecte si es segueix el mateix procediment prescrit per a la declaració i amb l'informe favorable previ del Departament de Cultura.*

TITOL SEGON

Protecció del patrimoni cultural català

CAPÍTOL I

Règim comú dels béns mobles i immobles

SECCIÓ PRIMERA

Règim aplicable a tots els béns integrants del patrimoni cultural català

Article 21

Deure de conservació

- 1 *Tots els béns integrants del patrimoni cultural català han d'ésser conservats per llurs propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors. Es poden establir per reglament procediments per a l'esporgada i l'eliminació de determinades classes de béns, si no han estat declarats d'interès nacional ni han estat catalogats.*
- 2 *Les persones referides en l'apartat 1 han de facilitar informació sobre l'estat dels béns i sobre llur utilització, si els ho demana l'Administració.*

Article 22

Subhastes

L'administració de la Generalitat pot exercir els drets de tempteig i retracte sobre qualsevol bé integrant del patrimoni cultural català que se subhasti a Catalunya. A aquest efecte, els subhastadors han de notificar al Departament de Cultura, amb l'antelació que sigui fixada per reglament, les subhastes que afectin els esmentats béns. La Generalitat pot exercir aquests drets en benefici d'una altra entitat pública o d'una entitat privada sense finalitat de lucre.

Article 23

Suspensió d'intervencions

- 1 *El Departament de Cultura pot impedir qualsevol obra o intervenció en béns integrants del patrimoni cultural no declarats d'interès nacional. A aquest efecte, ha de requerir l'ajuntament corresponent perquè adopti les mesures necessàries per a l'efectivitat de la suspensió i, si aquest no ho fa, pot adoptar-les subsidiàriament. El Departament de Cultura, amb l'informe previ de l'ajuntament ha de resoldre en el termini de dos mesos a favor de la continuació de l'obra o la intervenció suspesa o a favor de la incoació d'expedient de declaració de bé cultural d'interès nacional.*
- 2 *Per tal de preservar els valors culturals d'un bé immoble, els ajuntaments poden suspendre la tramitació de la concessió d'una llicència d'obres i sol·licitat al Departament de Cultura la incoació d'un expedient de declaració de bé cultural d'interès nacional.*

Article 24

Exportació

L'exportació o expedició dels béns integrants del patrimoni cultural català es regeix per la legislació de l'Estat o de la Comunitat Europea.

SECCIÓ SEGONA

Règim aplicable als béns culturals d'interès nacional i als béns catalogats.

Article 25

Deure de preservació i manteniment

- 1 *Els propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors de béns culturals d'interès nacional o béns catalogats els han de preservar i mantenir per assegurar la integritat de llur valor cultural. L'ús a què es destinin aquests béns ha de garantir-ne sempre la conservació.*
- 2 *Els béns culturals d'interès nacional i els béns catalogats no poden ésser destruïts.*
- 3 *Els propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors de béns culturals d'interès nacional o béns catalogats han de permetre l'accés dels especialistes als dits béns, per tal que puguin estudiar-los i catalogar-los convenientment.*

Article 26

Drets de tempteig i de retracte

- 1 *L'Administració de la Generalitat pot exercir el dret de tempteig sobre les transmissions oneroses de la propietat o de qualsevol dret real sobre els béns culturals d'interès nacional o sobre els béns catalogats. Els consells comarcals i els ajuntaments poden exercir subsidiàriament el mateix dret respecte dels immobles d'interès nacional. Els propietaris o titulars de drets reals sobre béns culturals d'interès nacional han de notificar fefaentment al Departament de Cultura llur intenció de transmetre els béns o els drets, i han d'indicar-ne el preu, les condicions de la transmissió i la identitat de l'adquirent. Si la transmissió afecta un bé immoble, el Departament de Cultura ho ha de comunicar al consell comarcal i a l'ajuntament corresponents.*
- 2 *En el termini de dos mesos a comptar des de la notificació a que es refereix l'apartat 1, l'Administració de la Generalitat, i subsidiàriament els consells comarcals i els ajuntaments, poden exercir el dret de retracte, en els mateixos termes establerts per al dret de tempteig. El dret de tempteig es pot exercir en benefici d'altres institucions públiques o d'entitats privades sense ànim de lucre, en les condicions que en cada cas siguin establertes.*
- 3 *Si la transmissió a què es refereix l'apartat 1 no es notifica o no es formalitza en les condicions notificades, l'Administració de la Generalitat, i subsidiàriament els consells comarcals i els ajuntaments, poden exercir el dret de retracte, en els mateixos termes establerts per al dret de tempteig, en el termini de dos mesos a comptar des del moment en què la Generalitat tingui coneixement fefaent de la transmissió.*

- 4 *El que estableix aquest article no és aplicable no és aplicable als immobles integrants de conjunts històrics que no tinguin la condició de monuments ni als immobles inclosos en entorns de protecció.*
- 5 *Els drets de tempteig i retracte poden ésser exercits pels consells comarcals i els ajuntaments, respecte als immobles catalogats, en els mateixos termes que estableixen els apartats anteriors. En cas de concurrència, és preferent el dret de l'ajuntament. Els propietaris o titulars d'altres drets reals sobre immobles catalogats han de notificar-ne les transmissions a l'ajuntament i al consell comarcal en els termes que estableix aquest article.*
- 6 *L'Administració de l'Estat pot exercir el dret d'adquisició preferent que la legislació estatal li reconeix respecte del que estableix aquest article.*

Article 27

Escriptures públiques

Per a la formalització d'escriptures públiques d'adquisició de béns culturals d'interès nacional o de béns catalogats o de transmissió de drets reals sobre aquests béns, s'ha d'acreditar prèviament el compliment del que estableix l'article 26. Aquesta acreditació també és necessària per a la inscripció dels títols corresponents.

Article 28

Limitacions a la transmissió

- 1 *Els béns culturals d'interès nacional i els béns catalogats que són propietat de la Generalitat o de les administracions locals de Catalunya són imprescriptibles i inalienables, llevat de les transmissions que es puguin efectuar entre administracions.*
- 2 *La transmissió dels béns de les institucions eclesiàstiques es regeix per la legislació estatal.*

CAPÍTOL IV

Normes específiques de protecció del patrimoni arqueològic.

Article 46

Concepte de patrimoni arqueològic i règims de protecció

- 1 *Els béns mobles i immobles de caràcter històric per a l'estudi dels quals cal utilitzar metodologia arqueològica integren el patrimoni arqueològic català. També l'integren els elements geològics i paleontològics relacionats amb l'ésser humà i amb els seus orígens i antecedents.*
- 2 *La protecció dels béns a què es refereix l'apartat 1 s'estableix mitjançant llur declaració com a béns culturals d'interès nacional o mitjançant llur catalogació*

i, en tot cas, amb l'aplicació de les regles específiques d'aquest capítol.

-3 En la tramitació de projectes d'obres, d'instal·lacions o d'activitats que s'hagin de sotmetre al procediment d'avaluació d'impacte ambiental i que afectin béns integrants del patrimoni arqueològic, s'ha de sol·licitar informe al Departament de Cultura.

6. Àmbits de protecció i Aspectes del bé.

L'àmbit inclòs a l'àrea de protecció del bé afecta a l'entorn més immediat de l'abancament entre les dues finques assenyalat al plànol, a més de les proximitats de l'estrep del pont, a banda i banda del riu Femosa, es a dir es circumscriu únicament a la zona on es van alçar les defenses, tot i que hem de ser conscients que l'espai corresponent al camp de batalla és molt més extensa i hores d'ara difícil de concretar.

D'altra banda son unes restes de caràcter excepcional, que no es troben vinculades a la zona urbana i per tant estan fora de l'àmbit de protecció marcat per la legislació sectorial vigent. (PGL). Tampoc consten a l'inventari de patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya, la qual cosa les fa vulnerables davant qualsevol acció que es vulgui dur a terme a les finques afectades.

El bé actualment es troba en **bon estat de conservació**, protegit amb làmina geotèxtil i tornat a tapar amb les terres provinents de l'excavació.

7. Nivell de Protecció.

Tal i com requereixen els bens reconeguts com a BCIL, cal considerar la seva protecció com de **nivell 1 Integral**, seguint les normes d'actuació per aquesta categoria, descrites al PEPIC aprovat inicialment a l'octubre de 2023.

Aquesta protecció permet una sèrie d'intervencions que enumerem a continuació i que tenen en comú la identificació, recuperació/restauració, manteniment i difusió del bé.

- Les intervencions han de respectar i salvaguardar els valors dels elements o conjunts que han motivat la inclusió en el catàleg, sens perjudici que pugui ser autoritzat l'ús d'elements, tècniques i materials contemporanis per a l'adaptació millor del bé al seu ús.
- Els béns protegits no podran ser enderrocats o desmuntats sense el tràmit de descatalogació.

- Es poden eliminar parts i elements si això comporta una millor interpretació històrica. En aquest cas s'haurà de documentar les restes que hagin de ser eliminades.
- Es poden restituir elements perduts que millorin la interpretació visual del funcionament original.
- S'han de conservar les característiques més remarcables del bé.

De forma específica.

- Cal fer una millor delimitació de l'espai per tal de millorar la seva protecció.
- Consolidar i restaurar les parts visibles del pont a banda i banda del riu Femosa, eliminant les restes vegetals que malmeten l'estructura.

No seran permeses:

- Cap acció encaminada a l'extracció i remoció del terreny sense control arqueològic. En aquest sentit hauran d'ésser conforme al que marca la LPCC 9/1993 i en concret el Decret 78/2002 de Protecció del Patrimoni Arqueològic.

8. Conclusions

El pont medieval i les defenses de Harcourt al Boc de la Biterna constitueixen un dels escassos espais de batalla identificats a Catalunya de la Guerra dels Segadors.

El fet de trobar-se en una zona rústica amb risc d'inundabilitat el fa vulnerable, tant als efectes puntuals de crescuda dels rius (com la que va ocasionar la seva descoberta al 2019), com a canvis topogràfics ocasionats per l'optimitzar el terreny de cultiu (terraplenament fet al 2022 on semblen haver anivellat les dues parcel·les).

La declaració d'aquest bé com a Bé Cultural d'Interès Local, ha de portar en primer lloc a la seva reivindicació i posteriorment a la delimitació i preservació d'un enclavament que és testimoni únic d'un dels episodis bèl·lics més importants de la història de la ciutat de Lleida.

Aquest informe ha estat elaborat per una tècnica en patrimoni d'acord amb allò que estableix l'article 17.2 de la llei 9/1993 de 30 de setembre del Patrimoni Cultural Català.

L'òrgan competent per l'aprovació d'aquest expedient és el Ple de l'Ajuntament.

En cas d'aprovació, l'acord ha d'ésser comunicat al Departament de Cultura, perquè faci la inscripció en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català.

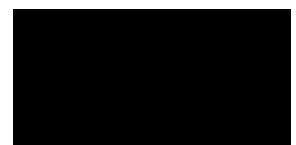
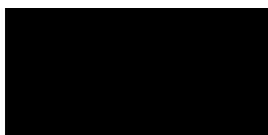
A partir de la seva aprovació, serà l'ajuntament l'organisme competent en autoritzar, condicionar o denegar als titulars del bé les obres que afectin l'esmentat bé d'acord amb els valors culturals i els criteris de conservació descrits en el present expedient, que seran d'obligat compliment.

9. Informació complementària.

Bibliografia:

Juan Luís GONZALO, Ángeles RIBES, Oscar UCEDA 1997, *Els setges de Lleida 1644-1647*, col·lecció Itirida núm. 1, Ajuntament de Lleida

Morán Álvarez, M. (2020) *Pont del Boc de la Biterna. Seguiment de les obres d'arranjament. Actuació d'urgència. (Jac. 54 int-01)*. Novembre de 2019. Memòria inèdita presentada a la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida

Fitxa del Catàleg de Béns inclosa al PEPIC aprovat inicialment a l'octubre de 2023.

PONT MEDIEVAL I DEFENSES DE HARCOURT

045.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret Partida Fontanet
Adreça/es Camí Vell d'Albatàrrec, s/n
Coordenades UTM x = 301.928
y = 4.606.887

Codi INE 120

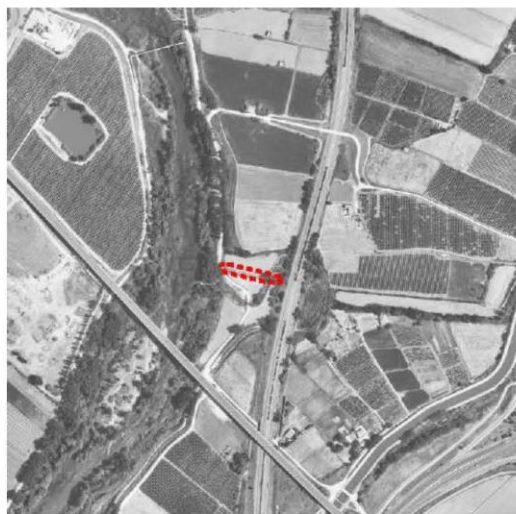
Localització

Mur defensiu segle XVII

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria BCIL
Classificació Jaciments arqueològics
Reg. Catàleg 045.BARP
Reg. Gencat. -
Nivell prot. Integral
Altres prot.

Llegenda:

Delimitació bé

Contorn de protecció

Entorn de protecció propi

Entorn de protecció d'altres elements

Juliol 2025

PONT MEDIEVAL I DEFENSES DE HARCOURT

045.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipus	Element defensiu/ Assentament militar / infraestructura
Cronologia	Medieval i Moderna. Segles XVI i XVII.
Elements	Les restes van ser localitzades en el transcurs de obres d'arranjament del pont del Boc de la Biterna. Durant aquests treballs es van identificar les restes d'un altre pont de factura feudal situat uns metres aigües amunt del conegut. Travessant el riu per aquest pontet afloraven restes d'una estructura amb una acumulació de còdols en una zona de meandre. Es tracta d'una fortificació provisional feta de pedra petita i còdols lligats amb morter de gruix considerable. La seva situació estratègica aprofita el riu Femosa com a defensa natural i en el seu entorn es va instal·lar un dels quarters que els francesos alçaren durant el Setge de Santa Cecília al 1646. Gràcies a l'existència d'olis i gravats que van il·lustrar aquestes batalles podem associar el lloc amb la ubicació del Quarter dels Catalans.
Ús actual	Marge de cultius
Ús original/altres	Sistema defensiu i elements viaris
Estat conservació	Dolent; A la intervenció es va poder veure que només restava 1,20 m d'alçada corresponent als fonaments de l'estructura. En quant al pont, ha desaparegut l'estrep nord i l'arc central.
Situació de risc	Inundabilitat; La inundabilitat s'ha avaluat en base a la informació actualment vigent a la plataforma SitEbro. No obstant, el tram del riu Segre al seu pas per la ciutat de Lleida es troba actualment en fase de revisió. D'aquest mode, caldrà revisar la inundabilitat vigent en cas d'actuacions sobre el mateix i es donarà compliment al que disposa el RD 849/1986 d'11 d'abril mitjançant el qual s'aprova el Reglament de Domini Públic hidràulic i posteriors modificacions

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements	Cal protegir les restes de la fortificació molt malmeses pels successius treballs agrícoles de canvis de cultiu. Cal controlar l'estat el pontet medieval situat dins la llera del riu Femosa, element que va funcionar coetàniament amb aquesta línia de defensa.
----------	--

PONT MEDIEVAL I DEFENSES DE HARCOURT

045.BARP

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa.
La regulació dels usos admesos en el cas d'elements inclosos en les zones de flux preferent i inundables s'adequarà a les restriccions d'ús que figuren al Reial Decret 638/2016, pel qual es modifica el Reglament de Domini Públic Hidràulic (RDPH).

Usos prohibits Tots els altres

Contorn protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.
Cal fer control de explanacions, canvis de conreu o extracció d'àrids.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Diferents fonts històriques i gràfiques ens parlen de les fortificacions provisionals que envoltaren la Lleida assetjada de mitjans del segle XVII.

Bibliografia Morán Álvarez, M. (2020) Pont del Boc de la Biterna. Seguiment de les obres d'arranjament. Actuació d'urgència. (Jac. 54 int-01). Novembre de 2019. Memòria inèdita presentada a la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida

PONT MEDIEVAL I DEFENSES DE HARCOURT

045.BARP

IMATGES COMPLEMENTÀRIES

Quarter dels Catalans

Quarter de Chatobriand

Fort Rebé

Hermann Pannels. "Planta de Léryda sitiada por Henrique de Lorena, conde de Harcourt y exercito de franceses y catalanes, socorrida por el Marques de Leganés que dió la batalla y rota al conde de Harcourt y dico exercito que fue asaltada a 21 de noviembre de 1646, día de la Virgen, después de 6 meses y 13 días de sitio."

Juliol 2025

PONT MEDIEVAL I DEFENSES DE HARCOURT

045.BARP

Proposta de localització de la línia de setge francesa respecte a la sèquia de Fontanet

Protecció de les restes un cop documentades

Juliol 2025

PONT MEDIEVAL I DEFENSES DE HARCOURT

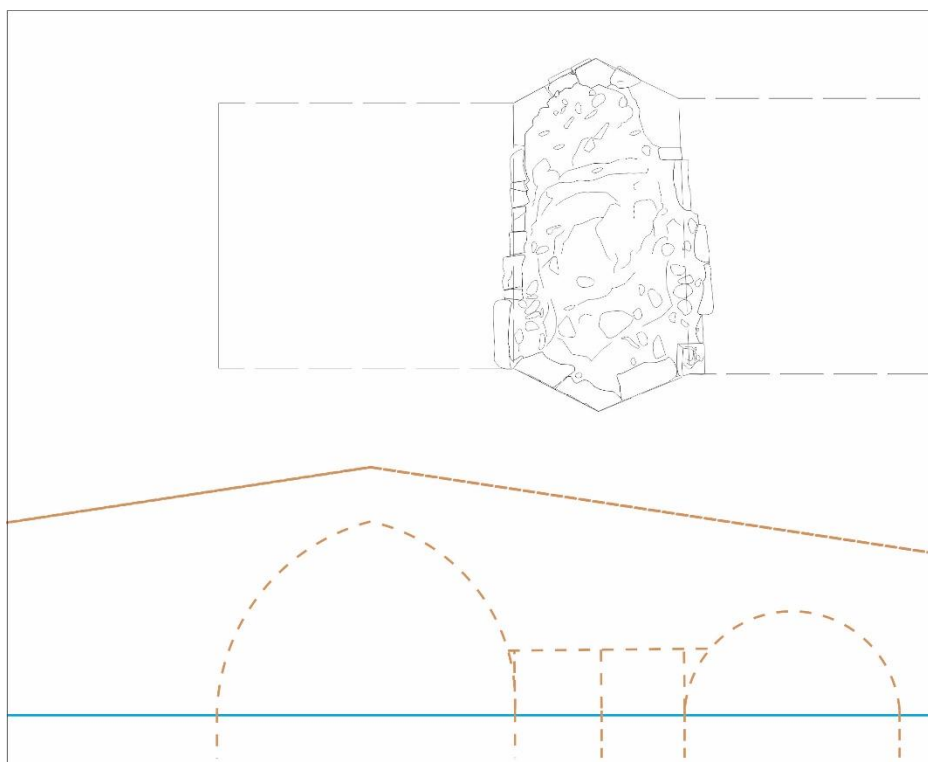
045.BARP

Restes del pont medieval contigu a la fortificació

Juliol 2025

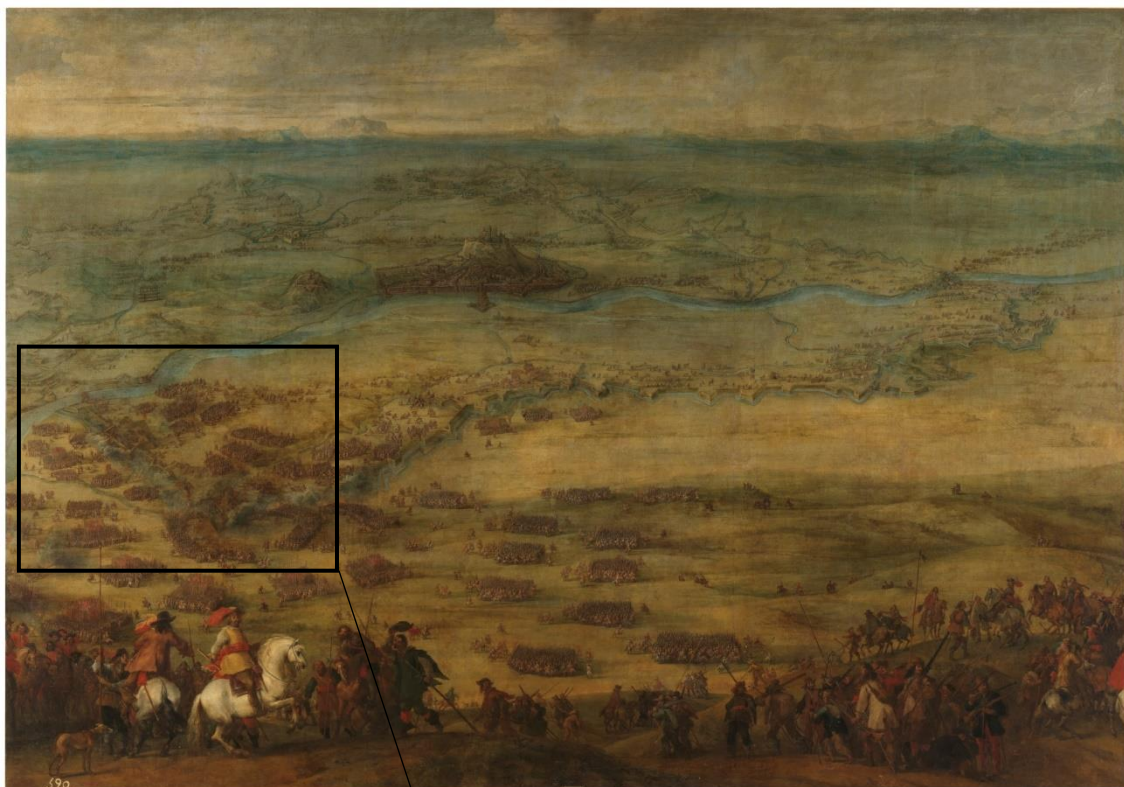
Annex gràfic.

Planta de l'estrep del pont i proposta de restitució del funcionament amb la línia del nivell del riu.

Proposta de localització de la circumvalació de les tropes franceses a la riba esquerra del Segre amb la identificació de les restes com el "cuarter dels catalans"

“El Socorro de la plaza” de Lérida de Peter Snayers conservat al Museo del Prado, procedent de la col·lecció del Marqués de Leganés y posteriorment del Palacio Real.

Detall i possible ubicació de les restes.

Protecció de les restes amb geotèxtil abans de tornar-les a cobrir de terra.

Alçat dels fonaments del mur per la banda interna de la fortificació.